

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ, ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ, ՄՇԱԿՈՒՅԹԻ
ԵՎ ՍՊՈՐՏԻ ՆԱԽԱՐԱՐ

ՀՐԱՄԱՆ

№ 16 -Ն

«15» հունվար 2021թ.

**ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՆՐԱԿՐԹԱԿԱՆ ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹՅԱՆ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ
ԾՐԱԳՐԻ ՄՇԱԿՄԱՆ ՊԱՀԱՆՋՆԵՐՆ ՈՒ ԶԵՎԱԶԱՓԸ ՀԱՍՏԱՏԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ**

Ղեկավարվելով «Հանրակրթության մասին» ՀՀ օրենքի 30-րդ հոդվածի 1-ին մասի 26.8-րդ կետի պահանջով՝

ՀՐԱՄԱՅՈՒՄ ԵՄ

1. Հաստատել պետական հանրակրթական ուսումնական հաստատության զարգացման ծրագրի մշակման պահանջները՝ համաձայն N 1 Հավելվածի:
2. Հաստատել պետական հանրակրթական ուսումնական հաստատության զարգացման ծրագրի ձևաչափը՝ համաձայն N 2 Հավելվածի:
3. Սույն հրամանն ուժի մեջ է մտնում պաշտոնական հրապարակմանը հաջորդող օրվանից:

 Invalid signature

X

ՎԱՀՐԱՄ ԴՈՒՄԱՆՅԱՆ

ՆԱԽԱՐԱՐ՝ Signed by: DUMANYAN VAHRAM 1909620211

ՎԱՀՐԱՄ ԴՈՒՄԱՆՅԱՆ

**ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՆՐԱԿՐԹԱԿԱՆ ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹՅԱՆ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ
ԾՐԱԳՐԻ ՄՇԱԿՄԱՆ ՊԱՀԱՆՋՆԵՐԸ**

1. ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ԾՐԱԳՐԻ ՄՇԱԿՄԱՆ ՊԱՀԱՆՋՆԵՐԸ

1. Սույն Հավելվածը սահմանում է պետական հանրակրթական ուսումնական հաստատության (այսուհետ՝ հաստատություն) զարգացման ծրագրի (այսուհետ՝ ծրագիր) մշակման պահանջները (այսուհետ՝ պահանջներ):

2. Ծրագիրը հաստատության ռազմավարական փաստաթուղթն է, որի հիման վրա պլանավորվում է աշխատանքը հաստատությունում: Ծրագիրը կազմվում է 5 տարվա համար և ընդգրկում է հետևյալ բաղադրիչները՝

1) իրավիճակի վերլուծություն,
2) նպատակների և խնդիրների սահմանում,
3) սահմանված նպատակների իրականացումը ապահովելու գործողությունների և միջոցառումների հաջորդականությունն ու ժամանակացույցը,

- 4) պատասխանատվությունները,
5) արդյունքների գնահատման չափանիշները,
6) ռիսկերը,
7) բյուջեն,
8) վերահսկողության մեխանիզմները:

3. Ծրագրի մշակման պարտադիր քայլերն են՝

- 1) հաստատության առաքելության սահմանումը,
2) առկա իրավիճակի վերլուծությունը,

- 3) դպրոցի ուժեղ և թույլ կողմերի բացահայտումը,
- 4) հիմնախնդիրների ձևակերպումը, դրանց լուծման համար անհրաժեշտ ռեսուրսների նկարագրությունը,
- 5) գործունեության ոլորտների և նրանցում առկա հիմնախնդիրների վերլուծությունը և նպատակների սահմանումը,
- 6) յուրաքանչյուր նպատակի խնդիրների սահմանումը,
- 7) յուրաքանչյուր խնդրի իրականացման գործողությունների, դրանց պատասխանատուների, ժամկետների, ակնկալվող արդյունքների սահմանումը,
- 8) զարգացման ծրագրի ֆինանսավորման մեխանիզմների սահմանումը,
- 9) զարգացման ծրագրի իրականացման ռիսկերի ազդեցության նվազեցմանն ուղղված գործողությունների սահմանումը,
- 10) զարգացման ծրագրի մշտադիտարկման, վերահսկողության մեխանիզմների, ծրագրի իրականացման արդյունավետության գնահատման ցուցանիշների ձևակերպումը,
- 11) հաստատության մասին համառոտ տեղեկանքի կազմումը:

2. ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ԾՐԱԳՐԻ ՄՇԱԿՄԱՆ ՄԵԹՈԴԱԿԱՆ ՑՈՒՑՈՒՄՆԵՐ

4. Հաստատության առաքելության սահմանումը պետք է պատասխանի հետևյալ հարցերին՝
 - 1) ի՞նչ կրթական կարիքներ է այն բավարարելու,
 - 2) ի՞նչ նյութական ռեսուրսներ են առկա դրա համար,
 - 3) ի՞նչ ռեսուրսներ են անհրաժեշտ, որպեսզի իրականացվի ծրագիրը,
 - 4) որքանո՞վ է դա իրատեսական:
5. Առաքելության սահմանման համար պետք է վերլուծել արտաքին և ներքին գործոնները, որոնք էական ազդեցություն ունեն առաքելության իրականացման վրա:
6. Արտաքին գործոններ են համարվում պետության կրթական քաղաքականության միտումները, համայնքի կարիքներն ու հնարավորությունները, շահառու խմբերը և այլն:

7. Ներքին գործոններ են համարվում հաստատության ենթակառուցվածքները, մարդկային ռեսուրսները և այլն:

8. Հաստատության իրավիճակի մասին պատկերացումները հստակեցնելու համար իրականացվում է իրավիճակի վերլուծություն՝ ուժեղ և թույլ կողմերի վերլուծության միջոցով:

9. Ուժեղ կողմերի շարքում նշվում են հաստատության այն առանձնահատկությունները, որոնք նպաստում են հաստատության գործունեության արդյունավետության բարձրացմանը:

10. Թույլ կողմերի շարքում նշվում են հաստատության այն առանձնահատկությունները, կողմերը, որոնք զարգացման կարիք ունեն, կամ որոնք կարող են ստեղծել խնդրահարույց իրավիճակներ:

11. Հնարավորությունների շարքում նշվում են այն ռեսուրսները, որոնք կան հաստատությունում: Դրանք կարող են լինել նյութատեխնիկական, մասնագիտական և այլն: Խոչընդոտների շարքում նշվում են այն ռիսկերը, որոնք առկա են և կարող են խոչընդոտել խնդիրների լուծման ընթացքում:

12. Իրավիճակի վերլուծությունը համակարգված իրականացնելու նպատակով պետք է այն կատարել ըստ ոլորտների՝ հաստատության շենքային պայմաններն ու նյութատեխնիկական բազան, ֆինանսատնտեսական գործունեությունը, հաստատության գործունեությունը կանոնակարգող իրավական ակտերը, դրանց վարումը, հաստատության կառավարման և խորհրդակցական մարմինները, համագործակցությունը համայնքի, կրթության կառավարման մարմինների, շահառու կազմակերպությունների հետ, ուսումնական միջավայրը, կրթության որակը, տեխնոլոգիաները և նորարարությունները և այլն:

13. Վերլուծությունը պետք է հիմնված լինի կոնկրետ փաստերի, տվյալների վրա, սակայն այն չպետք է ծանրաբեռնել ոչ էական թվերով, տոկոսներով: Հատկապես մանրամասն պետք է անդրադառնալ այն ոլորտներին, որտեղ առկա են էական հիմնախնդիրներ, և դրանց լուծումները մոտ ապագայում տեսանելի, իրատեսական են:

Վերլուծության արդյունքում պետք է ձևակերպել հաստատությունում առկա հիմնախնդիրը(ները):

14. Ծրագրի նպատակների և խնդիրների սահմանման համար պետք է առանձնացնել հաստատության զարգացման ուղղությունները երկու հիմնական խմբով՝

1) հանրակրթության ոլորտի օրենսդրությամբ հաստատության համար սահմանված նպատակների և խնդիրների իրականացման ուղղություններ,

2) հանրակրթական այլընտրանքային (միջազգային, փորձարարական, հեղինակային) ծրագրերով հաստատության կողմից իրականացվող առանձին բովանդակային, կրթական տեխնոլոգիաների օգտագործմամբ կամ նորարարական ուղղություններ:

15. Ծրագրի նպատակը որոշակի ժամանակահատվածում իրականացվող գործունեության սպասվող արդյունքն է, որ պետք է լինի կոնկրետ և չափելի: Նպատակը պետք է լինի ժամանակային առումով որոշակի, իրատեսական, հասանելի: Տարբեր նպատակները պետք է լինեն փոխհամաձայնեցված և լրացնեն միմյանց՝ նպատակաուղղված լինելով հաստատության առաքելության իրականացմանը:

16. Խնդիրները գործունեության ուղղություններն են, որոնք ներառում են գործողությունների շարք: Խնդիրները բխում են դպրոցի նպատակներից: Խնդիրներին ավելի մասնավոր են, քան նպատակները: Դրանք կարճ ժամանակում իրականացվող անելիքների վերաբերյալ սահմանումներ են: Յուրաքանչյուր նպատակի իրականացման համար պետք է սահմանել և լուծել որոշակի փոխհամաձայնեցված խնդիրներ:

17. Յուրաքանչյուր խնդրի իրականացման համար սահմանվում են համապատասխան գործողությունները, ակնկալվող արդյունքները, որոշվում են դրանց պատասխանատվությունները (կատարողները), ժամկետները և անհրաժեշտ ֆինանսական միջոցները: Գործողությունների որոշակի շարքը հանգեցնում է այս կամ այն խնդրի լուծմանը:

18. Գործողությունները պլանավորելիս անհրաժեշտ է հաշվի առնել հետևյալ հանգամանքները.

1) արդյո՞ք սահմանված գործողությունները նպատակաուղղված են տվյալ խնդրի լուծմանը,

2) արդյո՞ք գործողությունները ձևակերպված են հստակ, չեն պարունակում երկիմաստություն, բոլոր կատարողները դրանք միատեսա՞կ կհասկանան,

3) արդյո՞ք հնարավոր է ճշգրիտ չափել տվյալ գործողության արդյունքը,

4) արդյո՞ք սահմանված չե՞ն այնպիսի արդյունքներ, որոնք իրատեսական չեն,

5) արդյո՞ք գործողությունների ամբողջությունը ապահովում է տվյալ խնդրի լուծումը,

6) արդյո՞ք նախատեսված են այլընտրանքային գործողություններ:

19. Ցանկացած գործողության համար պետք է սահմանել ակնկալվող արդյունքներ: Դրանք պետք է լինեն հավաստի, չափելի, ապահովեն տվյալ խնդրի համապարփակ ու լիարժեք իրականացումը: Ակնկալվող արդյունքները պետք է արտահայտվեն կոնկրետ ցուցանիշներով (թվեր, տոկոսներ, բնութագրիչներ) և միանշանակ ընկալելի լինեն տվյալ գործողությունն իրականացնող պատասխանատուների և կատարողների համար:

20. Յուրաքանչյուր գործողության համար պետք է կատարվի դրա իրականացման համար պահանջվող ֆինանսական միջոցների հաշվարկ: Դրանք այն ծախսերն են, որոնք անհրաժեշտ են տվյալ գործողության ակնկալվող արդյունքների լիարժեք ապահովման համար:

21. Ծրագրի որևէ գործողության անհրաժեշտ ծախսային ուղղությունները կարող են լինել անհրաժեշտ նյութատեխնիկական միջոցների (սարքեր, սարքավորումներ, ուսումնադիտողական պարագաներ, նյութեր և այլն) ձեռքբերման ծախսերը, ուսումնամեթոդական գրականության ձեռքբերման ծախսերը, ընթացիկ վերանորոգման ծախսերը, կրթական ծառայությունների մատուցման ծախսերը, սովորողների սննդի կազմակերպման ծախսերը և այլն:

22. Սույն հավելվածի 21-րդ կետում նշված ծախսերը պլանավորելիս անհրաժեշտ է նշել ֆինանսավորման աղբյուրը, իսկ պլանավորված ֆինանսական միջոցները պետք է լինեն օպտիմալ, թափանցիկ, նպատակային, բավարարեն արդյունքի լիարժեք ապահովումը և տվյալ գործողության շահառուների ակնկալիքները:

23. Ծրագրի մյուս բաղադրիչը ռիսկերն են, որոնք նպատակադրման իրականացմանը խոչընդոտող հնարավոր անցանկալի գործոններն են:

24. Ռիսկերի վերլուծությունը նպատակահարմար է պլանավորել հաստատության գործունեության որևէ ոլորտի համար նպատակներ ու խնդիրներ բաժնում՝ հետահայաց պլանավորման սկզբունքով: Սկզբում պետք է շարադրել որևէ նպատակի և դրանից բխող խնդիրների իրականացման ռիսկերը, այնուհետև նույն նպատակի և խնդիրների լուծմանն ուղղված գործողությունների պլանավորումից հետո, վերադառնալով դրան, նույն բաժնում՝ ծրագրի իրականացման գործողություններ բաժնից առաջ, ավելացնել յուրաքանչյուր գործողության իրակացման հետ կապված ռիսկերը:

25. Ծրագրի գնահատումը ծրագրի գործողություններով պլանավորված և իրականացված արդյունքների համեմատման գործընթացն է:

26. Գնահատման գործիքները յուրաքանչյուր գործողության առանձնահատկությունից բխող ցուցանիշներն են, որոնց միջոցով չափվում է ակնկալվող արդյունքը: Ծրագիրը մշակելիս հիմք են ընդունվում հաստատության կրթական, ֆինանսատնտեսական և այլ ցուցանիշները:

27. Կրթական ցուցանիշները վիճակագրական այն տվյալներ են, որոնք թույլ են տալիս ինչպես տեղեկություն ստանալ կրթության ընթացիկ վիճակի մասին, այնպես էլ վերահսկել հաստատության արտաքին և ներքին արդյունավետությունը: Ցուցանիշները վիճակագրական պարզ տվյալներ չեն, այլ կրում են որոշակի ածանցյալ տեղեկույթ:

28. Պարզ ցուցանիշները բացահայտում և բնութագրում են հաստատության գործունեության միայն մեկ բաղադրիչը տվյալ պահին կամ որոշակի ընտրված ժամանակահատվածում: Դրանք պարզ չափումներ են, որոնք արտահայտվում են թվերով կամ տոկոսներով: Պարզ ցուցանիշները սովորաբար չեն ներկայացնում դպրոցի գործունեության որակական պատկերը: Դրանք օգտագործվում են դպրոցի քանակական գնահատումների և կանխորոշումների համար:

29. Բարդ ցուցանիշները արտահայտում են կրթական համակարգի մեկ բաղադրիչի փոխհարաբերությունը մեկ այլ բաղադրիչի նկատմամբ: Բարդ ցուցանիշները հաշվարկվում են առնվազն երկու տիպի պարզ ցուցանիշների համադրումից:

Գործունեության ցուցանիշները ցույց են տալիս առկա միջոցների և ստացվող արդյունքների կամ առկա միջոցների և կատարվող գործընթացների միջև կապը:

30. Ծրագրի վերահսկողությունը իրականացնում է այն հավանության արժանացրած կառավարման խորհուրդը՝ հանրակրթության ոլորտը կանոնակարգող օրենսդրության համաձայն: Խորհրդի կողմից ծրագրի իրականացման վերահսկողության գործընթացը նպատակ ունի աջակցելու տնօրենին՝ ծրագրի իրականացման որևէ փուլում իր կողմից սահմանած նպատակներին հասնելու համար:

31. Ծրագրի իրականացման վերահսկողության միջոցը 5-ամյա ծրագրի հիման վրա կազմված հաստատության գործունեության տարեկան աշխատանքային պլանների կատարողականներն են: Դրա համար անհրաժեշտ է ծրագրի նպատակադրումները ամբողջությամբ արտացոլել հաստատության տարեկան աշխատանքային պլաններում՝ ծրագրով սահմանված ժամանակացույցին համապատասխան:

32. Ծրագրի վերահսկողության արդյունավետ միջոցառումներ են՝ կառավարման խորհրդի կողմից տարեկան առնվազն երկու անգամ հաստատության՝ տվյալ ուստարվա աշխատանքային ծրագրում ընդգրկված ծրագրի դրույթների կատարողականների հաշվետվությունների քննարկումը և համապատասխան գնահատականների ամրագրումը, կառավարման խորհրդի կողմից տնօրենին խորհրդատվական և այլ աջակցության շարունակական տրամադրումը, համայնքի և հաստատության այլ շահառուների՝ ծրագրի իրականացման աշխատանքներին կամ այդ շրջանակում կազմակերպված միջոցառումներին շարունակական ներգրավումը և այլն:

Հավելված N 2

ՀՀ կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարի

2021 թվականի -----ի -ի

N -Ն հրամանի

**ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՆՐԱԿՐԹԱԿԱՆ ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹՅԱՆ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ
ԾՐԱԳՐԻ ԶԵՎԱԶԱՓ**

ներքևում գրել հաստատության անունը, օրինակ՝
Երևանի N500 հիմնական դպրոցի զարգացման ծրագիր

... դպրոցի զարգացման ծրագիր

1. Հաստատության առաքելությունը.

ներքևում գրել հաստատության առաքելությունը՝ ըստ ուղեցույցի

Հաստատության առաքելության սահմանված օրինակներ են՝

- Յուրաքանչյուր երեխա ունակ է սովորելու, սակայն յուրաքանչյուրն ունի զարգացման իր հետագիծը:
- Օժտված երեխաների տարբերակված, խորացված ուսուցման կազմակերպման համար բարենպաստ պայմանների ստեղծում և այլն:

2. Հաստատության մասին ընդհանուր տեղեկություններ.

ներքևում գրել հաստատության մասին տեղեկություններ՝ ըստ ուղեցույցի արտաքին և ներքին գնահատման փաստաթղթերի

3. Հաստատության գործունեության վերլուծության և նպատակադրման ոլորտները.

Սահմանել հաստատության գործունեության վերլուծության և նպատակադրման ոլորտները: Օրինակ՝

- Դպրոցի շենքային պայմանները և նյութատեխնիկական բազան
- Դպրոցի ֆինանսատնտեսական գործունեությունը
- Դպրոցի գործունեությունը կանոնակարգող իրավական ակտեր (դպրոցի կանոնադրություն, տեղայնացված օրինակելի իրավական ակտեր, ներքին իրավական ակտեր), դրանց վարումը
- Կառավարման և խորհրդակցական մարմինները
- Աշակերտական համակազմը
- Մանկավարժական համակազմը
- Համագործակցությունը համայնքի, կրթության կառավարման մարմինների և շահառու կազմակերպությունների հետ
- Ուսումնական միջավայրը
- Կրթության որակը՝ ըստ սովորողների ուսումնառության արդյունքների
- Տեխնոլոգիաները և նորարարությունները:

4. Հաստատության գործունեության՝ առանձնացված յուրաքանչյուր ոլորտում առկա խնդիրները.

Նկարագրել և վերլուծել հաստատության գործունեության՝ 3-րդ բաժնում առանձնացված յուրաքանչյուր ոլորտում առկա խնդիրները: Օրինակ՝ «Դպրոցի ֆինանսատնտեսական գործունեությունը» ոլորտի առկա վիճակը վերլուծելիս կարելի է նշել դպրոցի եկամուտների և ծախսերի հարաբերակցությունը՝ ըստ նախորդող մի քանի տարիների (կարելի է այն ցույց տալ նաև համապատասխան դիագրամով), դպրոցի ֆինանսատնտեսական գործունեության արդյունքները (կապիտալ ծախսերը՝ ընթացիկ վերանորոգում, գույքի ձեռքբերում,

հանրակրթական ծրագրի մաս կազմող միջոցառումների կազմակերպում): Այս հիմնախնդրի ուժեղ և թույլ կողմերը մատնաշելիս, որպես ուժեղ կողմեր, կարելի է նշել, օրինակ՝

- պետական բյուջեից ստացվող ֆինանսական միջոցների կայուն և ժամանակին փոխանցումները,
- համայնքում գործող իրավաբանական անձից (ձեռնարկություն և այլն) երաշխավորված դրամական հատկացումները,
- ոչ կառավարական կազմակերպությունների կողմից կրթական ծրագրերից ստացվող նյութական և ֆինանսական աջակցությունը,
- պետական ծրագրով դպրոցի շենքի կապիտալ վերանորոգումը և դրա արդյունքում դպրոցի կողմից շենքային պայմանների բարելավմանն ուղղված կապիտալ ծախսերի կրճատումը և այլն:

«Դպրոցի ֆինանսատնտեսական գործունեությունը» ոլորտի առկա վիճակի թույլ կողմերից կարելի է նշել՝

- պետական բյուջեից դպրոցի զարգացմանն ուղղված ծրագրերի կազմման ֆինանսավորման անբավարար ծավալը,
- անհրաժեշտ ուսումնական նյութական բազայի անբավարար ապահովվածությունը և այլն:

Հաստատության վիճակը ցույց տալու համար կարելի է այս մասում տեղադրել նաև համապատասխան լուսանկարներ:

Հաստատության յուրաքանչյուր ոլորտում առկա խնդիրները վերլուծելիս նպատակահարմար է առկա տվյալները ներկայացնել գրաֆիկների, դիագրամների, աղյուսակների և այլ գծապատկերների միջոցով:

5. Հաստատության գործունեության յուրաքանչյուր ոլորտի նպատակները և խնդիրները.

Հաստատության գործունեության յուրաքանչյուր ոլորտի համար համապատասխան վերլուծությունների հիման վրա պետք է սահմանել նպատակներ և համապատասխանաբար յուրաքանչյուր նպատակի համար՝ խնդիրներ:

Ծանոթություն: Հաստատության գործունեության յուրաքանչյուր ոլորտի համար սահմանված նպատակը և դրանից բխող խնդիրները պետք է ուղղված լինեն վերլուծության արդյունքում վերհանված հիմնախնդրի(ների) լուծմանը:

Յուրաքանչյուր նպատակից բխող խնդիրները պետք է ձևակերպել այնպես, որ դրանք ուղղված լինեն դրական արդյունքների ձեռքբերմանը, որոնցից, ի վերջո, օգտվելու են շահառուները (ուսուցիչներ, աշակերտներ, ծնողներ, համայնք): Խնդիրները անհրաժեշտ է ձևակերպել հնարավորինս պարզ, հստակ և այն պլանավորված ժամանակահատվածում իրականացնելու համար իրատեսական: Արդյունքում՝ նպատակը և խնդիրները պետք է բավարարեն հետևյալ 5 պահանջներին: Դրանք պետք է՝

- շարադրված լինեն այնպես, որ միտված լինեն կոնկրետ արդյունքի,
- լինեն չափելի (հնարավոր լինեն դրանց արդյունքները արտահայտել քանակական և որակական ցուցանիշներով),
- իրատեսական (տվյալ դպրոցի պայմաններում հնարավոր լինի հասնել դրանց լուծմանը),
- սահմանվեն որոշակի ժամանակի (ամիսների, մեկ կամ մի քանի տարիների) համար:

Հաստատության նպատակները և խնդիրները կարելի է ներկայացնել նաև աղյուսակային կամ գծապատկերային ձևաչափով: Միաժամանակ, նպատակահարմար է յուրաքանչյուր նպատակի համար կազմել դրանից բխող խնդիրների և գործողությունների գնահատման ռուբրիկ(ներ):

6. Սահմանված նպատակների և խնդիրների համապատասխան գործողությունները, կատարողները, ժամանակացույցը և հնարավոր ֆինանսական ծախսերը.

Ծրագրում ըստ ոլորտների սահմանված նպատակների և խնդիրների, պետք է մշակվեն համապատասխան գործողությունները, հստակեցվեն կատարողները, ժամանակացույցը և հնարավոր ֆինանսական ծախսերը:

Գործողությունները, կատարողները, ժամանակացույցը և գործողությունների համար անհրաժեշտ հնարավոր ֆինանսական ծախսերը, առավել գործնական կիրառության նպատակահարմարությունից ելնելով, կարելի է կազմել աղյուսակի ձևով:

7. Ծրագրի իրականացման ռիսկերը և դրանց ազդեցությանն ուղղված գործողությունները.

Անհրաժեշտ է մշակել ծրագրի իրականացման ռիսկերը և դրանց ազդեցությանն ուղղված գործողությունները: Դրանք կարելի է սահմանել ծրագրի նպատակները և խնդիրները բաժնում՝ յուրաքանչյուր ոլորտի նպատակներից և խնդիրներից հետո: Ծրագրի իրականացման ռիսկերը տվյալ դեպքում պետք է դասակարգել՝ ըստ տվյալ դպրոցի գործունեության վերլուծության և նպատակադրման ոլորտների: Այսինքն՝ անհրաժեշտ է նշել համապատասխան ոլորտը, այդ ոլորտի համար սահմանված յուրաքանչյուր նպատակի իրականացման ռիսկերը և դրանց ազդեցության նվազեցմանն ուղղված գործողությունները:

8. Ծրագրի գնահատման չափանիշները, վերահսկողությունը.

Վերջին բաժինը պետք է ընդգրկի ԴԶԾ-ի գնահատման չափանիշները, վերահսկողությունը: Մշակելուց հետո տվյալ բաժնին անհրաժեշտ է հաճախակի անդրադառնալ՝ հաշվի առնելով ժամանակի ընթացքում հաստատության գործունեության մեջ կատարվող փոփոխությունները, ինչպես նաև հանրակրթության քաղաքականության ոլորտում իրականացվող փոփոխությունները:

Արդյունքների գնահատումը պետք է իրականացնել պարզ և բարդ ցուցանիշների համեմատական ներկայացման, ինչպես նաև համապատասխան հաշվետվությունների և այլ միջոցներով: Դրանք պետք է հասանելի լինեն հաստատության շահառուներին (պետական լիազորված մարմիններ, դպրոցի աշխատակազմ, սովորողների ծնողներ, սովորողներ, համայնք և այլն): Ծրագրում ընթացիկ աշխատանքների և արձանագրված արդյունքների վերաբերյալ անհրաժեշտ է պարբերաբար հրապարակել մատչելի (բովանդակային առումով) տեղեկատվություն դպրոցի հայտարարությունների համար առանձնացված տեղում, հաստատության կայքում և իրազեկել ծնողներին՝ ժողովների և դպրոցական միջոցառումների ժամանակ:

Ծրագրի իրականացման գործընթացի վերահսկողությունը պետք է իրականացնել ծրագրում նախապես մշակված միջոցառումների միջոցով, որոնք պարբերաբար կարող են

փոփոխվել և հարստացվել:

Հաստատության ծրագրավորված զարգացումը ծրագրի միջոցով ներկայացնելը հիմք է ստեղծում հաստատության գործունեության տարեկան աշխատանքային ծրագրի մշակման համար, որը, ըստ էության, տվյալ հաստատության միջնաժամկետ (մեկ ուսումնական տարվա համար կազմված) զարգացման ծրագրային փաստաթուղթն է:

Հաստատության գործունեության տարեկան աշխատանքային ծրագրային դրույթները պետք է կառուցվեն տվյալ դպրոցի զարգացման ծրագրի հիման վրա: Երկարաժամկետ, սովորաբար 5 տարվա համար մշակված ծրագիրը պարբերաբար տնօրենի կողմից պետք է վերանայվի և համապատասխան փոփոխություններով հանդերձ՝ հավանության արժանանա կառավարման խորհրդի կողմից: